

## Propozycje ćwiczeń funkcji słuchowo-językowych

(zasady naprzemienności i stopniowania trudności, należy korzystać z obrazków bez podpisów)

### A. Analiza i synteza sylabowa

kolejność: sylaby otwarte (ma – ma, pa – da), słowa jednosylabowe (dom), sylaba otwarta i zamknięta (mo – tyl), sylaba zamknięta i otwarta (las – ka), sylaby zamknięte (bał – wan, kasz – tan), słowa z grupami spółgłoskowymi (kró – lew – ski, przed – szko – le)

1. Zabawa w tropienie sylab: gdzie ukrył się na obrazku: bo – cian, po – mi – dor, śli – wiecz – ka itp.? – **LOGOPEDYCZNY DETEKTYW**.
2. Wysłuchiwanie sylab w nagłosie i wygłosie wyrazów **PIOTRUŚ SŁUCHOWY**.
3. Podawanie obrazków lub samodzielne wymyślanie słów zaczynających się na daną sylabę.
4. Liczenie sylab w wyrazach i wyrazów w zdaniach.
5. Czy wyrazy [lato] i [lustró] lub [sowa] i [sople] zaczynają się na tę samą sylabę?

### B. Rymy, rymowanki, zabawy językowe

1. Czy słowo [mama] rymuje się ze słowem [rama]? Czy słowo [szafa] rymuje się ze słowem [żyrafa]? itp. – **PIOTRUŚ SŁUCHOWY**.
2. Podajemy trzy słowa, z których dwa rymują się ze sobą, dziecko wskazuje wyrazy rymujące się, np. [kura], [szafa], [górá].
3. Dopowiadanie rymów w wierszach (**wiersze J. Brzechwy**).
4. Liczenie konkretnych wyrazów w wierszach (np. nazw zwierząt lub powtarzających się słów).

### C. Analiza i synteza głoskowa

1. Dzielenie wyrazów na głoski, kolejno wyrazy 3,4,5-głoskowe i podawanie słów głoskami, np. t – o – r – t a dziecko rozpoznaje słowo – **GRA ŚLIMAK** lub dowolna obrazkowa gra planszowa.
2. Wysłuchiwanie głosek w nagłosie, wygłosie i śródgłosie wyrazów (do ćwiczeń z głoskami najlepiej wykorzystywać obrazki bez podpisów – **PIOTRUŚ SŁUCHOWY** i materiały własne).
3. Podawanie słów zaczynających się na daną głoskę (aliteracje).
4. Zabawa słuchowa: dom – mama – atrament – torba.
5. Określanie pozycji danej głoski w wyrazie:  
Gdzie ukryła się głoska [sz] – [kosz], [szafa], [kasztań] – na początku, w środku czy na końcu?

### **D. Ćwiczenia słuchu fonemowego**

1. Wskazywanie paronimów: czy słowa [kury] i [góry], [rama] i [lama], [kot] i [kos], [koza] i [kosa] są takie same czy inne?  
Powiedz jaką głoską się różnią?

### **E. Zabawy słuchowo-językowe dla starszych dzieci**

1. Odkodowywanie słów ukrytych pomiędzy powtarzającymi się sylabami, np. ha – **za** – ha – **ba** – ha – **wa**.
2. Odkodowywanie słów 2, 3, 4-sylabowych, np. sto – cia (ciasto), wer – ro (rower), ter – pu – kom (komputer), lot – mo – sa (samolot), wi – le – te – zor (telewizor).
3. Wyszukiwanie słów ukrytych w słowach – **DETEKTYW SŁUCHOWY**.

### **Ćwiczenia słuchowej pamięci słownej**

1. Powtarzanie słów (kot, domek, torba, sanki) oraz zdań z zachowaniem właściwej kolejności poszczególnych wyrazów, także rymowanek i wierszyków.
2. Zabawa słuchowa: wyjeżdżam w podróż, zabieram walizkę, do walizki wkładam: książkę, spodnie, skarpety, zabawkę itd. – naprzemiennie wymyślamy i powtarzamy kolejne rzeczowniki.
3. Zabawa słuchowa: zrób sałatkę z następujących składników: pomidor, ogórek, kukurydza, sałata, rzodkiewka itd.

### **Propozycje ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej**

(praca mięśni gałkoruchowych, stymulacja lewej i prawej półkuli mózgu)

- składanie pociętego prosto i pod skosem obrazka,
- naśladowanie, kontynuowanie, uzupełnianie szeregów i sekwencji,
- wskazywanie różnic i podobieństw,
- dostrzeganie brakujących elementów na obrazku,
- układanie obrazków z figur geometrycznych, liczmanów, klocków obrazkowych,
- układanki lewopółkulowe i symultaniczno-sekwencyjne.

Orientacja w przestrzeni: góra – dół, przód – tył, na, przed, za, nad, pod  
Orientacja w schemacie ciała: prawa – lewa

### **Prawidłowo rozwinięte funkcje wzrokowe i słuchowe warunkują sukces w nauce czytania!**

- A. Maurer „Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych”